

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriafly-ház),
 hová a lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Nemzeti ünnep.

Kolozsvár, ápr. 12.

Tegnap egypár középületen, ne-
 hány hivatalos helyiségen zászló len-
 ggett. A közönség egy-része nem tudta,
 hogy dalárünnepély van-e Kolozsvárt,
 vagy tűzoltó-bankett. A kik azonban a
 kalandáriumban járatosak, azok elolvas-
 hatták ott, hogy április 12-ike nemzeti
 ünnep. A körülmények pedig azt mut-
 tatták, hogy a nemzet zöme nem tud
 róla, nem is ünnepli, nem is lelkesedik
 érte. Csak a hivatalos testületek men-
 nek el a templomba és a diákok ör-
 vendeznek neki, mivel azon a napon
 nem tartanak lecke-órát a professz-
 szorok.

Hogy miért nem ünnepli a nemzet
 április 12-ikét, a mely nap az 1848-iki
 törvények szentesítésének évfordulója,
 annak egyszerű a magyarázata. Azért,
 mert azok a törvények akkor kényszer-
 rúsgból szentesítettek; azért, mert
 ápril 12-ikét, azért avatták nemzeti
 ünnepé, hogy ellensúlyozzák vele 1848
 márczius 15-ének emlékeztetőjét. Külön-
 ben is április 12-ike csak ceremóniát
 jelent, mint a gyermek születésénél a
 keresztelő, de a ténynek, a faktumnak,
 a lényegnek márcz. 15-ike a napja.

De ez a nap a szabadság hajnal-
 hasadását, a népek és nemzetek üdvös-
 ségének, nagyságának és boldogságá-
 nak fényugráját jelenti és a mikor e-
 zzel a korszakalkotó nappal állítják
 szembe ápril. 12-ikét, csak azért, hogy
 annak a vakító fényét elhomályosítsák,
 a nemzet ismét hallja a régi altató nó-
 tát, a mely úgy kezdődik, hogy „va-
 kulj magyar” és látja azt a bizonyos
 fát, a mely immár sem nem elég
 sűrű, sem nem elég széles, hogy sérel-
 meinket eltakarja.

Senki előtt sem volt titok, hogy
 az egész nemzet márcz. 15-ikét tartja
 nemzeti ünnepnek. Ehhez a naphoz fű-
 ződik Magyarország ujászületésének fé-
 nyes korszaka. Ezt a napot szentelte
 ünnepé a nemzeti közakarat. Ez a
 napon nemzeti kokárdát viselünk, lo-
 bogó díszít öltönek a házak, zenekarok
 harsognak utcáinkon, megzendül Kos-
 suth Lajos nótája és az évtizedek mesz-
 szeségéből is felhasznált a megszűnt
 szabadság harci riadója: „Talpra ma-
 gyar hi a haza!” Ez a nap, ünnepe
 a nemzetnek, de ezt a napot még sem
 avatták a nemzet ünnepévé.

Április 11-ből Bánffy Dezső minisz-
 terelnöksége alatt lett hivatalosan nem-
 zeti ünnep. De nem azért említjük ezt,
 mintha Bánffynak ezt hibájul akar-
 nók betudni. Nem kételkedünk abban,
 hogy maga Bánffy is jobban szeret-
 te volna, ha márczius 15-ikét avathatta
 volna nemzeti ünnepé. De e nap emlé-
 keztetőül még fázik a bécsi politika.
 Ez a nap gyűlöletes az osztrák kama-
 rilla előtt és így érthető, ha márczius

15-ikének nemzeti ünnepé való avatá-
 sát kivívni nem lehetett.

De a magyar kormányt ez a tény
 híven jellemzi. Ez mutatja, hogy ama-
 gyar kormány, milyen szűk hatá-
 rok között lehet mozogni. Ez mutatja,
 hogy a magyar kormányzati politika
 működése teljesen a bécsi politikusok-
 tól függ.

A kormány semmit sem tehet, a
 mi a nemzeti törekvéseket viendő előre,
 semmit se tehet, a mi szárnyat köl-
 csönözne a nemzeti vágyaknak, a nem-
 zeti lelkesedésnek. A kormány a bécsi
 politikai körök véleménye, akarata és
 belátása alól ki nem vonhatja magát,
 sőt alá kell, hogy rendelje akarát
 annak, valahányszor a nemzeti vágyak
 és törekvések kényszerítő hatása alatt
 kell cselekednie.

Ezt hirdeti a Bánffy új politikai
 iránya és pártalakítási mozgalma. A
 volt miniszterelnök tudja, hogy a nem-
 zeti áspirációk megnyilatkozása gyű-
 löletet kelt Bécsben. Tudja jól, hogy
 mennyire féltékenyek osztrák elnyomo-
 ink minden olyan törekvése, a mely nem-
 zeti szuverenitásunkat akarja érvényre
 emelni. Azért igyekszik Bánffy si pro-
 grammjának sulypontját a gazdasági
 fejlődésre fektetni.

Kétségtelen, hogy ezen a téren ép
 oly szegények és elhagyottak va-
 gyunk, mint a politikai téren. Közgaz-
 dasági téren is hatalmas erővel és vak-
 merő kegyetlenséggel pusztít az osz-
 trák, de talán sikeresebben fejthetjük
 ki erőinket. Talán több eredménnyel
 harcolhatunk. A politikai függetlenség
 önállóság állandó gyanút kelt Bécsben,
 noha ennek a nemzetnek az uralkodó-
 házhoz való ragaszkodása őszinte.

De mihielyt a nemzeti lelkesedés
 veszen szárnyaira, készen állanak Bécs-
 ben a forradalmi törekvések vádjával.
 Ezért van aztán az, hogy ápril. 11-ikét
 iktatták törvénybe, mint nemzeti ün-
 nepet. — Ennek a napnak nincs sok
 köze a nemzethez, tehát nemzeti aspi-
 rációk nem fűződnek emlékeztetőhöz.

Hát megünnepelhetik hivatalosan
 a mint tesszük, de mi nem ünneplünk.
 A mi ünnepünk az a nap, melyen a
 szabadság lehellelte mámorossá tette ezt
 a nemzetet. A mi ünnepünk az a nap,
 a melyen lehullt az egyénről a kaszt
 bilincse, a sajtóról a lakat és a sze-
 vekről felpattant a zár. A gondolat szét-
 törté börtönét és az emberiség barát-
 jává szegődött.

Az a nap a mi ünnepünk, az a nap
 a nemzet ünnepé!

Kereskedelmünk magyarsága.

(ts.) Közismert tény, hogy az utolsó
 száz év alatt a magyarság minden kedve-
 zőtlen körülmények ellenére is, hatalmasan

mege erősödött. Különösen a városokban tör-
 tetett előre száz mértföldes csizmákkal és
 az utolsó husz évben határozottan imponáló
 arányokban izmosodott meg. És mégis: a
 nemzeti erőnek koránt sincs meg az a védő
 és hódító serege, a mely magánvekedett
 erőinknek arányosa lenne. Nincs meg, mert
 az értelmiség egy nagy része nem azono-
 sitja magát nemzeti törekvéseinkkel. Nem
 arra az értelmiségre gondolunk, mely des-
 truktív elvekkel és cselekedetekkel szem-
 ellene a teljes megmagyarosodásnak. Hanem arról
 az intelligenciáról akarunk beszélni, amely
 csupán nembánomsgból, csak nemzeti él-
 hetetlenségéből veszi közönbsébe a nagy
 küzdelmet, melyet ez a nemzet a maga
 teljes supremáciájáért vív meg. Nevezet-
 esen kereskedőinknek egy részét érheti teljes
 joggal a vád, hogy bár érzésükben jórsát
 magyarok, gondolkodásukban egy cseppet
 sem nemzetiek.

Tudjuk, hogy kereskedelmünk soha-
 se volt magyar, mert azt az attól idegenkedő
 magyarság helyett, bevándorlott és betele-
 pített idegenek üzték, kik jórészt a maguk
 teremtette városi szervezkedések közepette
 éltek és megtartották idegen mivoltukat. A
 nemzet ezer éven át léteért vívta a maga
 örökös csatáját és a fegyverzájban nem ért
 rá politikai térítésre. Így azután az idegen
 kereskedők kívül rekedtek a nemzeti kultur-
 munkán, — mely a folytonos háborusodás-
 ban sem szünetelt — és ámbátor külön
 kultúrát nem tudtak teremteni, a mienkét is
 passzívon nézték. Az ilyen ezeresztendő
 idegenség nem vetkőzhet le pár évtized
 alatt és ez a történeti tény érthetővé teszi,
 ha kereskedelmünk a maga egészében nem
 lett nemzetivé még ma sem, mikor pedig
 már a nemzeti elem meglehetősen számarány-
 ban sorakozik csapataiba.

Ez a multbeli viszárság azonban csak
 kis részében menthetik kereskedelmünk magya-
 raltanságát, mely bűne nagy részben a mai
 nemzedékét is terheli. Idegen ajku keres-
 kedők nagy része megtanulta nyelvünket,
 beszéli is. Különböző belénk olvadtak, mert
 hiszen közös kulturális életet élnek ve-
 lünk, politikailag hű fiai ennek a hazának,
 nincsenek szeparatizmus-elveik, elismerik
 a nemzeti eszmét, átértik és átérzik is; —
 de hiába! Kereskedelmünk nagy része, nem
 tud megmagyarosodni, nem akar és nem tud
 nemzetivé lenni. Nem ismer nemzeti gon-
 dolatot, nem tud nemzeti törekvéseiről, nem
 szolgál nemzeti eszmének. Nincs egyetlen
 törekvése sem, melynek bevallott és észlel-
 hető célja lenne, hogy a magyarságot erő-
 sítse, vagy legalább is segítse erősíteni. A
 mit a nagykereskedelem, a világügyben
 — talán gyengességénél fogva — nem tud
 valóra váltani, azt a maga hatáskörében a
 vidéki kereskedelem könnyűszerrel meg-
 tehetné. Erről azonban sajnos szó sincs és
 minden magyar szívét marja az a fejtegető
 álló állapot, hogy míg kereskedőink egyé-
 nenként jórészt magyarok, kereskedelmünk
 nagyon is nem az. Nem az, mert ha keres-
 kedőink érzésükben magyarok is, a legtöbb-
 ben üzletükben elfelejtik nemzeti mivoltu-

kat. A ki magyarul és a magyarért érez,
 annak egész énjében és életében kell, hogy
 benne izzék és sokszor szikrázzék is a nem-
 zeti eszme, a nagy és szent törekvés, hogy
 eanok a nemzetnek nagyok, erősnek és
 magyarnak kell lennie. Kereskedőink átérzik
 e gondolatot, de nagy részük nem azonosít-
 ják magukat vele. Vallják, de nem hirdetik
 és dologtevésüket minden nemzeti szem-
 ponttól és érdektől függetlenül intézik. Sze-
 retik a haszát, de nem harcolnak érte és
 érdekeiknek körén kívül hagyják, hogy ipar-
 kodásukat úgy irányítsák, hogy abból a
 nemzeti eszmének és jellegnek is látszatja
 legyen. Akarják és talán szívből kívánják
 is a nemzeti államot, de egy talpalattnyit
 sem igyekeznek annak meghódítani, egy
 ujjukat sem mozgatják, hogy az tényleg ki-
 épüljön. Pedig könnyű módon sokat tehet-
 nének érte.

Megvalljuk, hogy nem az iparpártolási
 mozgalmakra cseleznünk.

Operettszerű után ordít az a boházatos
 téma, hogy mi kedvezményekkel ide édes-
 gettünk külföldi gyárakat, melyeknek a ma-
 gyarsághoz és a magyar iparhoz édes-keves
 a köze. Ezekben, minden sűt német és így
 alakul ki az a szegénytelen komédia, hogy a
 magyar gyár magyar kereskedőnek németül
 írkal és német szóval kínál és ad el olyan
 nemzetisinszagu árut. A magyar kereskedő
 meg siratni való indolenciával az ilyen ar-
 czulítást hidegvérrel zsebrejája és udvarias-
 sággal viszonzozza, holott a legerélyesebben
 kellene azt visszautasítania. Ez az állapot
 tarthatatlan és talán nem vagyunk tulköve-
 telők, ha elvárjuk kereskedőinktől, hogy ma-
 gyar gyárral csak magyarul érintkezzenek,
 még ha ezt a magyarságot gorombasággal
 kell is kieroszakolniok.

Ausztriával és az egyéb külfölddel
 szemben is érvényesíteni kell a magyar nyelv
 szent jogát.

Hazafiatlanság, de élehetlenség is olya-
 noktól, kik mibőlőlünk, sőt sokszor csak mi-
 rajtunk élnek, hidegvérűn elfogadni azt a
 nyelvet, mely anny nemzetiellenes törekvés-
 nek nyelve és eszköze volt és maradt is. A
 józan ész vitustáncot jár arra a gondolatra,
 hogy az osztrák iparbárók és mesteremberek
 megtorlatlanul, sőt minden ellenkezés nélkül
 merészelnek németül érintkezni a magyar ke-
 reskedővel.

Pedig világos, hogy nem vesztene rajta,
 ha visszautasítaná, mert azoknak sokkal ér-
 tékeesebb a magyar piac, semhogy annak
 kedvéért nem fanyalodnának magyar szóra.
 Elétszükségletből, mindenki megtanul ma-
 gyarul és Ausztria és a külföldi gyárosait és
 nagykereskedőit ez elé, az élet szükséglet
 elő kell állítani. Ha magyarul beszélhetek
 veled: akkor vedd vagyok. Ha nem, akkor
 add el árudat a németjeidnek! Az üzlet- és
 érdekből, mindent megtesz a világ. A vevő-
 közönséget a kereskedő nem magyarosíthatja,
 mert annak ő szolgálja és nem parancsolja,
 de meg ez nem is hivatása. De az kötele-
 sége, hogy csak magyarul érintkezzék a neki
 eladókkal, tehát azokkal, akik úgy tánczol-
 nak, a hogyan ő futyul.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi — hirdetői ár
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Nyilttéri cikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

Nem áldozatról van szó, hanem nem-
 zeti önrétről, mely érvényt tud szerezni az
 önálló államiság legkövetlenebb bizonyoságá-
 nak: a nemzeti nyelvnek.

Nemzeti önrétről kívánunk nagyjában
 megmagyarosodott kereskedelminktől, mely-
 lyel irányzatok és megtorló lépéseket tegyen,
 hogy a magyar állam léte és erőssége nyel-
 vünk uralmában és elismertségében is kidom-
 borodjék. Hogy a kereskedelmi tevékenyke-
 dés a nemzeti önállóságnak is hasznára
 váljék.

Ez a nemzeti önállóság különben kicsit
 fikciónak látszik, ha egy-egy város czég-
 tábláit végig betűzzük. Majdnem csupa ide-
 gen név! Értjük egy kicsit a régi czégek
 idegenkedését a változástól, de nem értjük,
 az újakat és nem azt az izlésteleniséget, mely
 nem akarja belátni, hogy a magyar jelleg
 idegen névvel fonák dolog. Az igazi magyar-
 nak nevében is annak kell lennie.

A kit a jó izlés és a saját érzése nem
 indít a neve megmagyarosítására, azt birja
 rá az a gondolat, hogy nemzeti jellegünk
 annyira kíváncsatos kidomborításához járul
 hozzá.

Ez a szent cél adjon kereskedőinknek
 öntudatot és erélyt, hogy a belföldi és be-
 hozatali kereskedelemről számúzzék az azok-
 ban ma még tulengő, de semmi célszerű-
 séggel sem menthető német nyelvet, hogy
 így a magyar kereskedelem lényegében és
 formáiban is magyarrá legyen végre. A ma-
 gyar kereskedő magyar czég alatt magyarul
 adjon és vegyen, hogy végre lerázzuk ma-
 gunkról azt a szegényföltöt, hogy annyi ma-
 gyar ember még mindig idegen nyelv jár-
 mait tudja hordani és hidegvérűn nyakán
 tűri azt!

Válassz a „Nagybőjti hangokra.”

— Két cikk. —

II.

Hazánkban és a velünk szerződéses vi-
 szonyban levő kulturálismokban a nép, az
 emberanyag örömdetesen szaporodik s ezzel
 arányban kellene fokozódni a termelésnek is,
 mert különben a megélhetési viszonyok
 oly súlyosakká válnak, hogy első sorban a
 kivándorlás kényszere, utóbb pedig a nyom-
 or és nélkülözés elő kerül a lakosok bizo-
 nyos hányada. Ami magyarul az azt jelenti,
 hogy a nemzet erősödése, a vagyonosodás le-
 hetősége megszűnik. Az elégedetlenség köz-
 rendellenes társadalmi mozgalmakra vezet,
 az üzleti élet pang és bizonytalansága állan-
 dósul s ezzel megkezdődik a zűllés.

A kicsinyesnek látszó okok tehát messze
 kiható következményekhez vezethetnek.

Ez az alapja annak, hogy a fejlettebb
 államok nemzetgazdasági ügyeit vezető fak-
 torok már régebben számba vették államai
 erejét, termelő teher és elbíró képességét és
 minden részt, melyen a nemzeti vagyon
 elfolyhat siettek, alkalmas intézkedésekkel
 betömni.

Ez a közmunka nálunk igazában csak
 pár év óta vette kezdetét és talán a szokat-
 lansága kelti a közvéleményben a nyugat-
 lanságot és a zajt. Ha valóban így lenne,

TÁRCZA.

Miként adta férjhez Zelováry a négy leányát?

Irta: Hettyeg Gyula.

Mély gondolatokba merülve ült bőrs
 nagy karszékekben az öreg Zelováry Ambrus,
 fejét lehorgaszva mereven nézett a szoba
 padlójára, midőn egyszerre betoppant Zsuzsa,
 a szeretett életpárja s egész lelkesedéssel
 azt kiáltja: Ábriskám, ha látnád minő ka-
 lácsot süttőt Rozi leányunk, bizonynyal nem
 hajtsdát fejedet így a bunak! Ez a lány
 valóságos minta gazda asszony, bármihet
 fog, sikerül neki, még pedig úgy igazán!
 Milyen kitűnő asszony lenne ebből, de hát
 a mai fiatalok nem azt nézi, melyik jó
 gazdaasszony, hanem melyik lánynak van
 több pénze? Hozomány vadászok a mostani
 fiatal emberek, nem úgy, mint a mi fiatal
 korunkban, mikor a jól nevelt leányt keresték
 a legények, s magukért, nem pedig a pénz-
 zükért vették el őket!

Neked a Rozi volt mindig a kedven-
 czed akár mit tessz, az jól van téve, mintha
 Kati, Trézsi, sőt az én kedvencem a kis
 Juliska nem épen olyan tűzről pattant gazda-
 asszonyok lennének, mint a Rozi?

Azt nem mondom, hogy ezekből is ne
 válna jó házi asszony. Hej édes öregem, ha
 a régi jó világ a mai korunkig tartott volna,
 máig eddig mind a négy leányunk elfelejtene,
 hogy valamikor pártát is hordták!

Epen én is arról elmélkedtem, hogyan
 tudnák leányainkat férjhez adni? — mert
 az iránt, hogy leendő vejeink nem bannák
 meg azt, hogy Zelováry leány a feleségük,
 lelkiismeretem nyugodt, de épen az a kér-
 dés, miképpen lehetne részükre férjét sze-
 rezni, mikor olyan szegények vagyunk. hogy
 csak a te takarékos beosztásod mellett va-
 gyunk képesek tisztességesen megélni!

En nem esem kétségbe, — a magyar
 közmondás jut mindig eszembe: nem kell a
 jó bornak czéger, elviszik azt a nélkül is!

Igen, de tudod-e, hogyan érti ezt a
 magyar ember? Egyik is kóstolja, másik is
 kóstolja, aztán elviszik a hirt, — no de így
 nem lehet a leányt férjhez adni.

Bizony pedig mind bolond az a férfi,
 a ki a mi Rozi leányunkat el nem veszi. Olyan
 gazdaasszonyt nem talál széles e világon,
 de hát pénz kell a mai fiataloknak, nem
 gazdaasszony.

Elhiszem, épen azt akarom kigondolni,
 hogyan lehetne bolondokból okosatláni.

Ezt te nem fogod kitalálni. Hiszen ele-
 get vittm a leányokat bucukra, névna-
 pokra, sőt midőn még szolgabíró voltál disznó-
 torokba is. Forgódott is elég fiatallembert
 körülöttük, de egyiknek sem jutott eszébe
 egyiket is megkérni, pedig Rozi már 28
 éves, Kati is betölti már nem sokára a
 26-kat, ideje volna, hogy főkött alá jussa-
 nak. A stafföringjuk (akkor még a kelen-
 gye elnevezést az akadémián nem találta ki)
 már rég együtt van. Harmincz év óta sze-
 dem s rakosgatom össze a ludak és libák
 pelyhéit, párnáik és derékalyaik mind tömve,
 a földönemük nem csak meg varva, de hi-
 mezve is vannak, sőt mindenik leányunk szá-
 mára egy kis ezüstöt is beszereztem; de mit
 használnál mindez, ha nem jön vőlegény!

Bizzunk édesem a jó istenben, most
 azonban egy kéresem van hozzád.

Ugyan mi? hiszen tudod, hogy 30 éve lesz,
 midta együtt vagyunk. Ezen hosszú idő alatt
 minden kívánságodat parkodtam teljesíteni,
 még abba is beleegyeztem, hogy kétszéri
 restaurációban részt végy, pedig előre lát-
 tam, mi lesz annak a következtése. Hat év
 leforgása alatt kétszer lettél megválasztva
 szolgabírónak. Örökösen mások bajával vol-
 tál elfoglalva, nem úgy vitted hivatalodat
 mint mások, egészen annak éltél, mi hasz-
 nod volt belőle? A gazdaságot elhanyagol-
 tad, kis jószágunkat bérbe kellett adni, s
 most keservesen élünk abból a kis haszon-

bérből, melyet a bérlő még hozzá nem is
 fizet pontosan.

Igazad van, de hát a becsületes magyar
 ember testtel-lelékkel szolgálja a hazáját, ez
 kötelessége. Hagyjuk ezt, ezértmár egy is
 sok szemrehányást kellett tőled eltűrnnem
 most csak arra kérek, a jövő vasárnapra ké-
 szíts nekünk és öt uri ember vendégnek
 urias ebédet, olyant, hogy hire legyen nem-
 csak a városban, de az egész megyében is.

Boldog Isten! már megint restaura-
 ció lesz,?! hiszen alig mult el egy esztendő,
 hogy le mult rólad a szolgabíróság, lehetet-
 len, hogy már is itt volna az ideje a restaura-
 cióknak.

Ne félj nem lesz az, csak öt uriembert
 akarok egy igazán magyarosan megvendé-
 gelni.

De hát kik azok,? bizonyosan kortések.
 Dehogy kortések; négyet összetudtam
 hozni, de az ötödiket nekem kell ajánlanod,
 mert én már eleget gondolkodom, de nem
 találók ötödikét, a ki úgy hozzájuk ille-
 nek, pedig hát kell, hogy öten legyenek. Ludassy
 János, Prekossz Máttyás, Szalonnás Gábor és
 Pennás József ez a négy meg van, de ötö-
 diket nem találók.

Teremtő Isten! Hiszen ez a négy em-
 ber nemcsak a város, hanem a vármegye
 dobja! Egyik nagyobb pletyka, mint a má-
 sik. Ha csak egyik ezek közül valamit meg-
 tud, egy óra múlva az egész város és más-
 nap az egész megye tudja. Ugyan mivéből
 ettessem én ezeket a gonosz száju embere-
 ket? tán azért, hogy engem, vagy, oh méntis
 meg Jézus, szegény leányaimat valami
 iszonyu pletykába keverjék.

Ne busulj édesem, ezek majd csak azt
 fogják elbeszélni, milyen jó ebédet készítettél
 te s a leányaid nekik. Csak egy ötödikét
 keress nekem, tudod, s ki ezekhez leginkább
 hasonlít.

Várj csak, hadd gondolkodjam egy
 kissé, de mondhatom ezekhez hasonló rossz
 száju ember alig van több a megyében, de
 tán az országba sem.

Csak gondolkodjál, tán jut eszedbe egy
 hozzájuk illő ember. Csaly Gábor a mult hé-
 ten Törökéknél volt, s folyton gyalgázott
 mindeneket, ez is olyan jó fajta madár!

Igazad van, jól van, nagyon köszönöm,
 tehát Csaly Gábor lesz az ötödik. No most
 asszony aztán tégy ki magadért, hadd vi-
 gyék hírt az országba, milyen pompás ebéd-
 et kaptak Zelováryéknál, milyen hatalmas
 gazdasszony vagy leányaiddal együtt, azt
 akarom, hogy hetekig erről beszéljenek az
 emberek.

Jó, ha kíváncod meg lesz, de ne hidd
 ám, hogy azért a kérek alkalmatlankodnak,
 meg lásd azt fogják mondani, nemcsak pénz-
 künk nincs a Zelováry leányoknak, hanem
 még pazarlók is.

Hidd meg nekem, ha igen jó lesz az
 ebéd, dicsegni fognak, ismerem az embereket.
 A mi az ebédet illeti, meg lehetnek
 elégedve, mert olyan latyakos pástétomot,
 mint Rozi tud csinálni, nem esznek sehol
 sem. Aztán Kati készíti az ó modora szerint
 a töltött káposztát. Trézsi pedig úgy süti a
 malacot, hogy a bőre olyan lesz, mint az
 üveg. Ezt csak bizd aztán reánk, de hát nem
 értem, mi célból kell ily pazar ebédet adni
 ezeknek a gézen-guzoknak?

Ezt meg csak bizd egészen én reám,
 majd idővel tán meg tudod.

Ezen családi értekezlet után másnap
 szét küldte az öreg Zelováry a vasárnapi
 szülő meghívókat az illetőknek.

Még vissza sem tért a szolgáltó, ki a
 meghívók kézbesítésével volt megbízva, mi-
 dőn az egész város már tudta, hogy vasár-
 nap 1 órakor Zelováryéknál nagy ebéd lesz,
 mert az öt meghívott szét futott a városba,
 boldog és boldogtalannak elmondta, hogy ő
 Zelováryékhoz van hiva ebédre, s a meghí-
 vóban aláhúza van az a kérés, hogy há-
 romnegyed 1 órakor pontosan jelenjen meg.

Nagy izgalommal tárgyalta ezt az ese-
 ményt a város örege és apraja, valamint rend-
 kívülnek kellett a Zelováryéknál történni,
 hogy most egyszerre öt ember lett ebédre hiva-

talos. Hiszen ez a vén zsugori, mint a csaldapát
 a városban rendesen czimezték még szolga-
 bíró korában sem adott a síró kutának sem
 egy falat kenyert.

Leginkább a lányos anyák ostromolták
 kérdézködésekkel az öt meghívottat, de
 ezek oly kevésbé tudtak felvilágosítást adni,
 mint a kávéházi törzsvendégek, pedig ezek
 mindent tudtak, a mi a városban történt,
 hogy az, mikor? hogyan? s miért történt?
 hiszen naponta reggeli 10 óratól a déli ha-
 rangszóig a kávéháza ültek s vitatni szok-
 ták a napi eseményeket.

A legnagyobb fejtörést az okozta, miért
 van éppen ez az öt férfi ebédre hiva, mikor
 öt életükben tán egyszer vagy kétszer volt-
 tak Zelováryék évekkel ezelőtt, akkor is,
 mint szolgabíróval, peres ügyben.

Végre elkövetkezett a nevezetes nap,
 a vasárnap

akkor nem volna baj, mert a megszokás rávezetne bennünket s megértetnénk velünk, hogy itt nincsen kitérés és minél tovább halogattuk, annál keservebben esik kiírítani a keserű italt, a mi különben nem is olyan keserű, mint a miyennek állítatik, mint a miyennek ezen állítások alapján gondoljuk.

Tényeket mondok.

Az 1888 évi VII.-ik t.-cz. 24. §-a szerint hivatalos intézkedések a következők: a) marhavész, b) léptene, c) vesztesség, d) takonykor, e) ragadós száj és körömfájás, f) ragadós tüdőlob, g) juhhimlő, h) tenyészbenáság, i) ivarszervi betegségek, j) rüh, k) sertésorbánc. E törvény alkotása után hurokoltott be a sertésvesz és így a miniszter éppen a fertőtítési törvény szakaszából eredő kötelező fogva ezen betegség terjedésének gátlására is megette intézkedéseit, éppen úgy, mint ahogy utóbb a baromfi-vesz és diftériusz vonatkozásban is rendelkezett.

A fent elsorolt ragadós betegségekhez most rövidesen csatlakozik még egy, ez a szarvasmarhák gümőkórja. Néhány év óta kisért már ez a betegség és a szarvasmarha tenyésztés érdekében hozott milliókra menő áldozatok, valamint a saját egészségügyünk sűrűsége követelik, hogy ez ellen is vegyünk fel a küzdelmet.

Ehhez pedig nekünk teljességgel szükségünk volna az érdekelt gazdaközönség ösztönzésére és jóakarataira, továbbá a hatóságok erőfeszítésére, hogy a mindenütt sikeresen alkalmazott óvintézkedések pontosan betartsassanak.

Számtalan példa bizonyítja az éppen most fenálló ragadós száj és körömfájás elleni küzdelem köréből is, hogy sikerhez csak így lehetne gyorsan és biztosan jutni.

A hol az irt tényezők megvoltak, többszöri behurcolás után is gyorsan elfolytatott a betegség, ellenben a hol hiányoztak, ott hónapokig, sőt egyes járásoknál évet meghaladó ideig állott fenn a baj és az ilyen helyeken jutott a lakosság abba a kényszerhelyzetbe, a melyet tisztelt Szemléltő uram oly sötét színekkel vázolt.

A keleti marhavész évszázadokon keresztül réme volt a nyugati országoknak és köztük hazánkban is, a mióta azonban karhatalommal, katonai kordonnal zárta el a kormány a fertőzött helyeket, és a sok száz millió kárt okozott betegség nem jutott nagyobb elterjedésre, sőt többszöri gyors elfolytatás után már csaknem ismeretlenné vált nálunk.

A szarvasmarhák ragadós tüdőlobjának elfolytatása 1892-ben vette kezdetét és ez a betegség, mely ekkor már hét vármegyére terjedt és ezen területek gazdasági közönségét a végpusztulással fenyegette, megfélelő erővel és az állam részéről hozott 5 millió koronájú áldozattal 11 év alatt teljesen kiirtott, 1902-ben például 5.842 korona kártalanítási összeg ellenében 83 darab gyanús állat irtott ki, melyek közül egyenlő sem volt a ragadós tüdőlob megállapítható.

Hasonló kedvező eredmények várhatók rövid idő múltán a takonykórnál is.

A léptene és sertés orbánc ellen rendszeres védőoltások által egyes gazdaságok már évek óta teljes sikerrel védekeznek, de a közönség, a kisgazda a legmesszebbmenő kedvezmények (ingyenes anyag és eljárási) nyújtása mellett sem bírható rá a rendszeres védekezésre.

A többi ragadós betegségek — a sertés vesz és a ragadós száj és körömfájás kivételével — alig okoznak kellemetlenséget, ha a gazdák azokat pontosan bejelentik és az ezek ellen alkalmazandó igazán enyhé óvintézkedéseket csak részben is betartanak.

Am de itt van a sok panasz két főforrása: a sertésvesz és a ragadós száj és körömfájás.

A sertésvesz behurcolás és immár megismert betegség hazánkban. Még csak kilencz éve, hogy ismerjük és enyhén számítva immár 150 millió korona kárt okozott. Sertés tenyésztésünket annyira lezsaláította, hogy ma örömdíjat, ha sertés kivitelét után a régi milliók helyett néhány száz ezer korona bevételünk van. E mellett a sertésvesz megszünt a szegényember tápláléka lenni, miután a helyi piacon is 60%-os áremelkedés történt.

Ezzel a betegséggel tehát kellene hamarosan számolnunk, hiszen minden esztendő melylyel ez későbbben történik, 2-3 száz millió korona veszteséget jelent. De a mai hangulat és a mai viszonyok mellett erre még gondolunk sem lehet.

(Vége következik.)

Sport.

Bécsi futtatások.

Zord november időben zajlott le vasárnap a tavaszi futtatások első napja. Délelőtti erős havazás volt, déltájban néhány órára kiderült az idő, mikor azonban a versenyek megkezdődtek, ismét megeredt a havas eső és verte egész délután a versenyter aránylag kis közönséget, melyet a fagyos északi szél már amúgy is meggyötört. A pálya nagyon mély volt, épp azért aránylag kis mezőnyöket indítottak az egyes versenyekben.

A versenyek eredménye a következő: I. Megnyitó-verseny. Díj 3000 korona. Táv. 2000 méter. Gróf Andrássy G. Orion-ja (lov. Janek) első.

II. Kísérleti verseny. Díj 3000 korona. Táv. 100 méter. Bárd Üchritz Zs. Bon amie-je (lov. Tarai) első.

III. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv. 1300 méter. Egyedi L. Matchboy-ja (lov. Bichler) első.

IV. Przewit handicap. Díj 10.000 korona. Táv. 1200 korona. Gróf Festetich T. Durban-ja (lov. Huxtable) első.

Tot. 10 : 38. Helyre 50 : 101, 148 és 186.

V. Zsupán-verseny. Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. Mr. White Sommerfrische-je (lov. Fries) első.

Tot. 10 : 153. Helyre 50 : 261 és 131.

VI. Nyeretlenek gátversenye. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. Gróf Forgách I. Pazmán-ja (lov. Healy) első.

Totalizátor: 10 : 19. Helyre 50 : 80 és 206.

VII. Akadályverseny handicap. Díj 4000 korona. Táv. 3200 méter. Krausz L. Vadonc-ja (lov. Slinn) első.

Totalizátor: 10 : 22. Helyre 50 : 69 és 101.

SZÍNHÁZ.

Sursum Corda. Bosnyák Zoltán színműve tegnap került harmadszor ezuttal azonban üres nézőtér előtt előadásra. Az előadás most is első rendű volt. Tölvölgyi Margit és Szakács Andor brillanzok szereplésükkel. Laczkó Aranka, Csige Böske, Váradiné, Dezséri, Tompa és Szegő mindannyian hozzájárultak az előadás sikerült voltához.

Osillag Teréz vendégszereplése nagy érdeklődést keltett a közönség körében. A művésznő első este csütörtökön, bravúr szerepét Cyprienpét játssza a „Váljunk el”-ben. Pénteken, Shakspeare vigjátékának, a „Makrancos hölgy”-nek című szerepét, szombaton pedig „Az attaché”-nek Palmer bárónéjában bucsuzik.

Sherry, holnap páratlan számú bérleti előadásban kerül színre.

Küzdelem az oroszlanál.

Bátor katona.

A németek kelet-afrikai gyarmatainak szolgált egy Ullmann nevű őrmester, a ki a minap azt a parancot kapta, hogy egy oroszlan pusztítsa el. Az oroszlan folytonosan a gyarmat körül ólálkodott és rengeteg kárt okozott. Mikor legutóbb egy gyermeket ölt meg, vadászatot indítottak ellene, melyet az őrmester vezetett. Ullmann így írja le a vadászatot:

— Egy fán helyezkedtem el és mikor megpillantottam az oroszlant, vaktában rálöttem, a megsebesült fenevad azonban elmenekült. Másnap egy sűrű bokorban fedezték fel a hatalmas állatot. A bennszülettekkel körülálltuk a bokrot, de mikor az oroszlan kijött, mindenki elfutott, és így egyedül álltam szemben az oroszlanal. Villámgyorsan rástűtöttem fegyveremet és a golyó szétrozsolt a fenevad alkapcsát. Az oroszlan azonban mintha mi sem történt volna, hatalmas ugrásokkal tartott felém. Még volt annyira időm, hogy fegyveremet megtöltsöm, de alig sikerült, mert az oroszlan ugrás közben ki-

ütötte a fegyvert a kezemből. Már éreztem a bestia lehelletét, ekkor rettenetes erőfeszítéssel felemeltem a fegyvert és elsütöttem. Az oroszlan azonban hatalmas karmaival, fogaival belekapott kezembe, melyen egyik foga teljesen keresztülszúrt. Másik kezemmel igyekeztem a fegyvert elsűtni, de ekkor észrevettem, hogy az oroszlan a tászkámat igyekszik elkapni. Irtoztos erőfeszítéssel két karommal átfogtam az oroszlan fejét és arcomat az oroszlan fejéhez szorítottam. Ebben a helyzetben a fenevad karmaival teljesen letépte fejbőrömet és testemet kezdte macsorgolni. Ennek a rettenetes küzdelemnek egy benszültöt vetett véget, a ki visszatért és egy jól irányzott lövéssel leterítette az oroszlant, a mely azonban még végvonaglásában is több dárab húst tépett ki testéből. Teljes öt percig tartott küzdelem az oroszlanal, melyből 70 sebből vérezve kerültem a kórházba.

LEVÉL.

A maros-újvári bányatanácsosi állás.

Az „Ellenzék” folyó évi április 5-iki 75-számában megjelent Maros-Ujvárról keltezett levél correctiora szorult, mert a tény az, hogy a nyugalomba vonuló főtanácsos tényleg a vezetése alatti tisztikarnak jogosága volt. Egy finom felkeltés, fenkölt gondolkodásu hivatalfőnök a kinek lelkiemessége, szívességénél csak egy tulajdonsága volt nagyobb és ez — tulajdonság engedékenysége. Az az engedékenység a mely nála a lelkiemesség és szívesség kifogása volt, — több alá rendelt elemnek befolyást biztosított, mely befolyás érdekelt körben elégtelenséget szült.

Mi ujváriak nagyon sokat várunk a főbányahivatal leendő vezetőjétől. Nagy és nemes — babár terhes — feladat vár rá, melynek sikeres megoldása dicsőséget hozna számára. Itt a fűrdő helyiség. Manapság egy szűk, rozogó szellős fűrdő. Ennek helyén a kor és a kíváncsi egy modern fűrdőpavillont követel a mai viszonyoknak megfelelő kényelemmel és berendezéssel. Ott a kinstári vendéglő, botrányosan elhanyagolt állapotban távolról se látván alkalmas arra, hogy a fűrdő vendégei igényeinek csak részben is megfelelhessen. Ez be is bizonyult az elmúlt fűrdő-idény alatt.

Ott van továbbá a telekmegváltás nagyfotossága kérdése. Ennek keresztül vitele érdekében a közönség polgársága évtizedek óta küzdök, de eredménytelenül, mert a bányakinstár hagyományos csökönyös magatartásán minden fűrdőzások bajtözeget szorított. Hogy a felszabadított föld mily óriási mértékben emelte volna a közönség kereskedelmi forgalmát és mily virágzóvá tette volna iparját azt csak mi tudjuk, kik a jelenlegi állapot kárát és hátrányait nap-nap után tapasztaljuk.

Utóljára említem a legfontosabbat a leendő vasúti állomást. — Szinte hihetetlen hangzik, hogy egy ötezer lakossal bíró nagyközönség, melynek területén két óriási ipartelep van (a sóbánya és az ammoniak-szódagyár) saját vasúti állomással nem rendelkezik holott a vasúti pályák csaknem a közönség határát érintik. Ha az ember utazni akar, ki kell hogy hajtsa a Veresmarti baktárházhoz, ha meg pláne gyorsvonatra akar ülni, akkor egy méreg drága fuvaron a több kilométernyire eső Székely-kocsárd állomáshoz kell kocsikázni, mert Maros-Ujvárnak nem áll meg a gyorsvonat, csak tütyülneki. A kereskedők is ilyen uton kénytelenek megrendelt áruikat drága fuvarért behoztatni, a minek természetes következménye, hogy a boltokban fővárosi árakat számítanak.

Mindezeknek létrehozatala a leendő bányatanácsosra vár. — Az ammoniak-szódagyár vezetősége különben teljes erejéből — anyagi áldozatokkal is kilitásba helyezi, dolgozott a vasúti állomás létesítésén. Ezekről az előkelő külföldiek különben csak jót és szépet mondhatnak. Anyagiilag támogatják a közönséget, igen sok embernek biztosítják a megélhetést a kik a szeretet és a hála szavaival emlékeznek meg róluk és a mi fő, részt vesznek nemzeti ünnepünkben és gyermekeiket magyarul tanítatják. És ezzel a tekintélyes nagyvagyoni testülettel a mely a bányakinstárnak sósanyagért évenként 100,000-koront meghaladó összeget fizet a főbányahivatal

állandóan ellentétben áll, a helyett hogy azal karöltve haladva munkálkodnék a közönség és fűrdő felvirágztatásán.

A Mária Valéria árvaház közgyűlése.

Kolozsvár, ápr. 12.

Népes közgyűlést tartott tegnap d. u. a városi házi közgyűlési teremben a Mária Valéria árvaház egyesülete.

A közgyűlést Szász Domokosné a következő szép beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Ujra a t. közgyűlés színe előtt állunk, beszámolni egy év lefolyása alatt az intézetünk külső és belső életéről, miket részletesen felsorol a választmány jelentése.

Ehez csatlakozom ismét az azon kijelentést, miszerint a választmány lankadatlan buzgalommal munkálkodott az intézet előrehaladásán, hogy a mennyire csak anyagi erőnk engedi, minél több elvesszőt lelket neveljünk jó magyar — munkás polgárnökké.

Sokat kérünk, sokat zörgetünk a cél elérésére. Van két vagyonunk, egyike a takarékpénztári könyvekben van elhelyezve, a második — melyből az elsőnek is forrása ered — a jótékony emberek szívében lakozik, s ha ürit az első, mindig a másodikhoz fordulunk, ez kiadhatatlanabb, s e jó szívek építik és tartják fenn a mi árvánk hajlékát, e jó szívekhez fordulunk a jövőben is, kiket egyesek — testületek — pénzintézetek — városi előjárónak és állami képviselőnek személyében keresünk felkérve továbbra segítő áldás támogatásukat, mert csak e segítő szívek által mutathatunk fel némi sikert jó akaratú törekvéseinkben.

Nem mulasztom el — bár a titkári jelentés sorrendjében is bele van foglalva, hogy itten az elsőnek részéről is meglehetősen tüntet nem tolmácsoljanak. Dobál Antal ügyvéd urunk, ki intézetünknek számlák helyett mindazt megnyert peres ügyeinket számolja be; továbbá nagys. dr. Gensich Gusztáv urunk intézetünk egészségi és tisztelői Szentgyörgyi Lajos urunk, mint gazdasági gondozóinknak, nagys. dr. Sárkány Lajos és Almaj Károly uraknak, kik bókros elfoglaltságaik közepette is, annyi időt áldoznak — felkérésünkre — a pénztárvizsgálatok alkalmával.

Ezzel közgyűlésünket megnyitottam nyilvánítva, felkérve a titkárt a választmányi jelentésének felolvasására.

Az eljénéséssel fogadott megnyitót után Gyulai Lászlóné a fűrdőhatatlan titkárt, alapító és örökös tag terjesztette elő jelentését, melyből az alábbiakat közöljük.

A vallás- és közoktatásiügyi Miniszter önmaga 500 korona államségélyt engedélyezett egyetemenknek, míg Kolozsvár városa 200 koront tüzfűrés és 200 koront fedéljavításra. Továbbá Naderostók János 200 koront hágyományozott. Az Erdélyi Bank 50 koront, a Kolozsvári Tak.-pénztár 50 kor., „Mezőgazdasági bank” 40 kor., „Gazdák Hitelsz.” 30 kor., „Népbank” 20 koront ajándékozott egyetemenknek.

Alpítványait befizették: Herczeg Radziwóné szül. Szacsavay Anna, Szacsavay Sándor és Vályi Gábor elhalt neje sz. Sárosi Klára emlékre 200—200.

Utolsóank említem meg, kit legelsőnek kellene; mert ritka áldozatokszégről, nemeslelkűségről, egyetemenk iránt kiváló figyelemről tett tanúbizonyságot. fűz. Gyulafalvi Bulovszky Gyuláné sz. Szilágyisomlyói Szilágyi Lillát, aki több évekel ezelőtt tett 2000 korona alapítványához még 10000 koront csatolt. És ez által egyike lett legnagyobb alapítványainknak. A nagy művésznő, ki a magyar névnek évtizedeken keresztül dicsőséget szorított a külföld előtt; magához méltán örököltette meg nevét egyetemenk évkönyvében, letővé téve azt, hogy évenként 6-6 árva gyermek mentstünk meg az elzűléstől — a társadalom számára. Nagynevű alapítók csak azt a kikötést tette, hogy a 6 árva közül 2 árva róm. kath., 2 unit., 1 luth. és 1 reform. vallásu legyen és az illető egyházközség tanácsok ajánlatára történjenek a felvételük.

Az alapítvány bejelentésekor személyesen tekintette meg intézetünket a nagy alapító, mely alkalomkor a választmány egy kis ünnepélyt rendezett tiszteletre.

És alig volt időnk hálánk kifejezésére — már újabb bizonyosságát adta nemes szívének.

A karácsonyi ünnepre — elhalt szeretett nevelt leánya, szül. szilágyisomlyói Szilágyi Lilli férjezett Körver Alfonzáné em-

lékére, az alapítványán levő 3 árva részére 100—100 koront küldött és 50 koront annak az árvának, ki üdvözölő beszéddel fogadta.

Az ily nemes tettek önmagokban hordják az elismerést. Választmányuk több ízben kifejezte hálás köszönetét és az alkalommal is áldást kérünk fejére attól, ki intézi az árvák és elhagyottak sorsát!

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül Nagy Lajos kir. tanácsos, unit. esperes urnak, ez alkalommal is köszönetünket kifejezni. Mint ki szíves volt nagy alapítónk ünnepelésében részt venni és ez alkalommal növendékeink előtt tartott tartalmas, költői lendületű beszédben alapítónk érdemeit méltányolni.

Az árvaházat az évben látogatták: Dávid Antalné, Deák Pálné, Fehér Mártonné, Gyulay Árpádné, Geréb Mártonné, Gidófalvi Istvánné, dr. Góth Manóné, Hory Béláné, Inczédi Sámuelné, Komáromy Andorné, gr. Kornis Bertha, dr. Kiss Mórné, Lázár Aurélné, Missics Árpádné, Parádi Kálmánné, Pataki Vicorné, Szabó Eszter, Somodi Istvánné, Szathmári Ákosné, Szász Domokosné, Török Istvánné, Zsakó Istvánné.

A pénztárnoki jelentés után Szabó Gizella urnó terjesztette elő pénztári jelentését.

Azután Hory Béla, a számvizsgálóbizottság jelentését olvasta fel. A bizottság a pénztárt, számadásokat rendben találta s a pénztáros urnónek, a tiszta és pontos vezetést elismerést és jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Ezután Komáromi Andorné, a választmány nevében előterjeszté, hogy dr. Lengyel Dánielné, aki az egyet ügyei körül mint pénztárnok és mint választmányi tag odaadó munkálkodást fejtett ki, tiszteletbeli taggá választassék. A gyűlés egyhangulag megválasztja, melyért Lengyel Dánielné köszönetet mond.

Most egy lehagoló részlete következett a gyűlésnek, az első lemondásának bejelentése.

Ezt Szász Domokosné alelnök, az alábbiakban terjesztette elő:

Szomorú kötelességet teljesítetek tisztelt közgyűlés, midőn be kell jelentenem, hogy mélt. br. Zeyk Józsefné, szül. gr. Teleki Agnes, intézetünk és egyetemenknek 22 éven át közszereketben állott elnöke, betegeskedése folytán lemondott és nekünk elkellet lemondását fogadnunk. Mi azonban — ígérte folytán — de a nélkül is — bizunk benne, hogy őt ezáltal nem veszítettük el, de tagjaink sorába eddigi jóakarátával tiszteletteljük s tekintet az egyet javára tett sok hasznos működésére, azt hiszem mindnyájunk érzéseiben viszhangozt keltő indítványt tesztek, midőn őt, első felejtethetetlen nagyérdemű elnökünk, most már tiszteletbeli elnökünk, br. Bornemissza Ignácné mellé, szintén tiszteletbeli elnökké való megválasztását ajánlom fel.

A közgyűlés szomoruan vette tudomásul kiváló vezetőjének lemondása okait. Egyhangú lelkesedéssel megválasztották tiszteletbeli elnöknek.

Kapcsolatban ezzel, előadta Szász Domokosné, hogy a választmány az elnöki tisztségre br. Bánffy Zoltánné, született Teleki Erzsébet grófnét ajánlja.

A nemes grófné az emberszeretet és jótékonyág ügyei körül buzgó munkálkodásával eddig sok is jelét adta lelke nemes-ségének és szíve gyöngéd hajlamainak.

Ajánlotta egyhangú megválasztását.

A gyűlés az ajánlatot elfogadva, dr. Pisztory Mórné és Szabó Eszter urhölgyeket küldi ki, hogy az újonnan megválasztott elnököt értesítsék és a gyűlésre meghívják.

Az alatt a választmányi tagok kiegészítése titkos szavazással lévőv kereszttel viendő, elnök a szavazást elrendeli s ez időre a gyűlést felfüggeszt.

Megválasztattak a választmányba a következők:

Aubin Károlyné, br. Bánffy Ernőné, Csiki Imrené, Dávid Antalné, Deák Pálné, Gidófalvi Istvánné, dr. Góth Manóné, Grátz Mórné, gr. Kornis Bertha, Lázár Aurélné, dr. Lengyel Dánielné, Pisztory Mórné, Szvacsina Gézné, Szathmári Ákosné, Somodi Istvánné, Somlyai Lászlóné, Zeyk Dánielné, Jósika Sámuelné, Gálfi Sándorné, Gyöngyösi Béláné, Kerekes Gyuláné, dr. Pataki Jenőné, Vásárhelyi Jánosné, Régeni Györgyné. Összesen 21 tag választandó.

Ezután az újonnan megválasztott elnökön

midőn még szolgabíró volt, mert ő ebben a szobában hivataloskodott.

Alig lehetett az öreg ura reáismerni, oly kedves és előzékeny volt vendégeivel szemben. Az asztalon elkészítve volt papmorgóval kínálta meg őket s mindeniknek egy-egy szelet kalácsot nyomott a kezébe.

Mig a vendégek egy szőrpölgettek, ő a nyitva maradt szobaajtót gondosan betette, sőt elvívgyázta, hogy kelletlen belépő által ne zavartassanak, a kulcsot is reáfordította, s az álmélkodó vendégei elő állván, ünnepélyes hangon azt mondta:

— Uraim! Mielőtt ehédezh ülnék, nekem egy nagy kéréssem van az urakozó. Reményem, azt a szíveséget, melyre felkérni akarom önöket, nem tagadják meg tőlem. Noha nem vagyok beteg vagy tulajdonságan öreg, de az ember halandó, azért jó, ha addig, míg egészséges, egy elmével bír, végrendeletet tesz. En tehát megmondolva mindezt, elkészítettem az enyémét és éppen azért kértem az urakat ma magamhoz, hogy ezt, mint tanuk, aláírni szíveskedjenek. Mielőtt azonban végrendeletet felolvasnám vagy csak meg is mutatom, arra kérem tel önöket, adják nekem becsületszavukat arra, hogy a mi itt most történik s a mit hallanak, arról senkinek egy árva szóval sem tesznek említést s hogy semmi szín alatt végrendeletet tartalmat el nem árulják. Évek hosszú során át ismerem önöket, tudom, meg vagyok győződve, hogy az urak különben is titoktartók, de ha erre becsületszavukkal kötelezik magukat, inkább tűzhálába mennek, minthogy adott szavukat megsejtsék. Régi barátai kötelek fűz össze bennünket, ezek emlékre kérem tehát, adjanak kezét és adják becsületszavukat, hogy ha kilépnék e szobából, mintegy elfeledni fogják, a mit itt hallottak és láttak.

A legnagyobb készséggel tettek Zolovary vendégei fogadást a hallgatásra, kezét adott s mindegyik becsületszavára fogadta, hogy hallgatni fog, mint a hal.

Ezek után a házigazda a szekrényét kulcsal kinyitotta, onnan egy összehajlított

írást kivéve, ünnepélyes állásba helyezkedett s kellő komolysággal az iratot felolvasta, melynek tartalma kivonatlag a következő volt:

Végrendeletem és végohajtásom.

Aztán következett a szokások bevezetése, lelkének ajánlása a Mindenhatóhoz stb. s minekutána a bérbeadott kis birtokát négy leánya közt egyforma arányban rendelt felosztani, következők szavakkal folytatta:

Végkivánságom pedig az, hogy Rózi leányomnak, ki már betöltötte a 28-ik évét s még mindig nem ment férjhez, ekként több, mint valószínű, hogy hajadon marad, legyen 30.000 frtja, írva harmincezer forintja.

Kati kedves leányom még csak 26 éves, de úgy látszik, ennek se sok hajladósága van a férjhez menetelre, legyen 25.000, írva huszonezer forintja.

Tercsi leányom vig kedélyű, alkalmasint hamar belem a pártá viselésébe, legyen 20.000, írva huszezer forintja.

A kis Juliska leányom szép is, jó is, fiatal is, ennek legyen 15.000, írva tizenöt-ezer forintja.

Ezzel végrendeletét azzal zárta be, miszerint elvárja gyermekeitől, hogy mindezeket lelkiismeretesen betartani fogják.

A felolvasást elvégezve, gyertyát gyújtott, az iratot a tanuk előtt állította, peosétjét is reányomván, felkérte az urakat, hogy ők is, mint tanuk, szinte írják alá.

Szólanul ütök székeiken, elhűledeve a hallottakon, álmélkodásaikkal csak a házigazdának ismételt kérdése keltette őket öntudatra, nem tudták, jól hallottak-e, álmodnak vagy ébren vannak-e? Alig tudta a köztük legidősebb a törvénykiváta záradékot a végrendeletre rávezetni. Mindannyian remegő kézzel írták alá nevüket s csak akkor tértek magukhoz, mikor a házigazda mindegyikhez odalépett, kezét megszorítván, köszönte szíves-ségét, egyuttal újra figyelmeztette az adott becsületszavakra, az ajót kinyitván az ebédő szobába hívta át őket.

(Vége következik.)

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(35.)

(Polytatás.)

— Talán — nem tudom megmondani! Félek magamat az érzelmeimnek átengedni, nehogy egy elhamarkodott lépéssel mindent elveszítsek. Lindának az egész világ lábainál van. Miért gondolnám én reám?

— Nem mindenki lépne házasságra egy olyan leánnyal, a kirlől oly keveset lehet tudni — mondá Diána komolyan.

— Ha igazán szeretném, koldusrongyokban is feleségemmé tenném — mondá Geoffrey hűvével.

— Oh, igen, te azt tennéd — te azt tennéd — válaszolá Diána mosolyogva — Geoffrey, éppen ez a baj! Talán jobb volna, ha egy időre elmennél és látnád, hogy mi történik. Ha megnéstülnél és boldogtalan lennél, azt gondolom, hogy bánatomba megszakkadna a szívem!

XVI.

Geoffrey elment és Linda meglepetéssel fedezte fel, hogy mennyire érezte a hiányát. Megszokta őt folytonosan az oldala mellett látni és olyankor, midőn a család egyedül volt, mindenre kiterjedő figyelmét elfogadnia. A reggeli lovaglások most nem voltak oly kellemesek; de azért folytatták, mert a lovak az évad végéig voltak bérbeve és Francesca nem tudott volna kedvező mulatságról lemondani.

De különben is, ki

megérkezett s helyét a gyűlés eljénzése mellett elfoglalta.

Bánffy Zoltánná mindenekelőtt köszönetet mond az előlegezett megtisztelő bizalomért.

Ő minden erejével törekedik fog, hogy a feladatnak megfelelően. Azonban jóindulatú támogatását kéri minden egyes tagnak, mert eredményt csak együttes munkával lehet elérni.

Az elnököt a tagok megjelénesték.

Ezután Szász Domokosné javaslatára ismét megválasztották az egyik alelnöki állásra Komáromi Andornét, a ki zajtalan munkálkodással, de annál nagyobb buzgalommal működött az árvák érdekében.

Ezzel a szép gyűlés véget ért.

A gyűlésen jelen voltak a következők:

Gr. Kornis Berta, Retteg Katalin, Komáromy Andorné, dr. Kerekes Gyuláné, Megyesi Józsefné, Heinrich Józsa, Felméry Mózesné, Kenessey Albertné, Kötze Imréné, Gyárfás Lászlóné, Barcsay Domokosné, Kaufmann M.-né, Papp Mihály, Schwartz Józsefné, br. Rudnyánszky Béláné, Török Sándorné, Zeyk Dánielné, Ferencz Józsefné, Magyar Mihályné, Kuzsók Istvánné, Szabó Gizella, Szvacsics Gézáné, Missics Árpádné, br. Bánffy Zoltánné, Hory Béláné, Somody Istvánné, Pisz-tóry Mórné, Meskó Lukácsné, aubin Károlyné, Kiss Sándorné, Mikó Imréné, Pánczél Imréné, Filop Rózsa, Geréb Mártonné, Szabó Eszter, Parád Kálmáné, dr. Lengyel Dánielné, Kecskeméthy Istvánné, Gyulay Árpádné, Kozma Ferenczné, Somlyay Lászlóné, özv. Dávid Antálné, Lázár Aurélné, Inczédy Sámuelné, Tamásy Bogdáné, Deák Pálné, Török Istvánné, Grát Mórné, Gyulay Lászlóné, Szász Domokosné, Mezey Ferenczné, Nagy Dánielné, továbbá Hory Béla árvaszéki elnök, dr. Szekeres József plébános, dr. Deák Albert stb.

Felhívás előfizetésre.

Április, Május, Junius

hónapokra hirdetünk felhívást előfizetésre.

Az „Ellenzék“, mely nem kiméli semmi áldozatot, hogy az olvasó közönséget minden fontosabb bel- és külföldi eseményről azonnal értesítse, ezután is nagy gondot fog fordítani arra, hogy távirati rovatával az összes lapokat megelőzze.

Előfizetési feltételeink:

Évnegyedre 8 kor.
Félvre 16 „
Egy hóra 3 „

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Kérjük az előfizetések gyors megküldését.

Dal a rendőrségi őrszobáról.

Szombaton éjjel két rendőrbiztos Kallós Béla és Wéber László a rendőrségi őrszobában csulul összeverekedtek.

Musám még egyszer ne hagyj eserbe,
Bár gyöngye szíved megremeg,
Ha nézed könnyáztatja szemem!
A szombaton történtek.
Eddig homály rejtette leple hult
Az események szálira,
De hogy kipattant, bizonyítja
Im az aktuális líra.

A dolog úgy volt, hogy Wéber ur,
Mi okon, eldönti máj, hogy
Nem jött, hiába, távol maradt
S csak várta az inspektorok.
Tán egy lakzi, rózsa, csapongó,
Tán keresztelő, áldomás,
Wéber nincs és Kallóssal lázad
A bus rendőri állomás.

Kallós is végigkísérte,
Ah oly édes, mikor szabad —
Itt is — ott is zenét hallgatni
A ragyogó csillár alatt,
De ám a sors gonosz, kegyetlen,
Édesebb az, ami tilos
Ragyogó kedvvel iszik nagyot
A lekészt inspektorok.

Végre feláll . . . megmozog lába,
Azzal hogy pordon, tán a föld,
Felkötö az ünneplő kardot
Zord, hivatalos arozot üt,
S megy, hogy átvége neves tisztjét,
Örködni béko s esend felett
Az éj sötét selyemfátylából
Száz angyal arca intget.

Mégis, mégis bebörtököl,
És Kallós ur ordít nagyot
Mit gondolt én, kedves kollega
Tán én igas barom vagyok?
Hogy erre mit felelt a László —
Ne zengje rimbo azt e dal,
A harozót a vadsoz üzenet,
S úgy indult meg a viadal.

A székek nyögnek, ordítanak,
A pofonok keringenek,
A kar beszél, a vér kiserked
Vad tüzből égnek a szemek.
Söt kardra-kard, és testre-test,
Borzasztó látvány a tusa
Nem látok ilyet még a világ
Nem Vaterlód és nem Mucsa.

A vége . . . kisérsz szomorított,
Mert Wéber ur nyugdíjba megy
Pazar fényét nem hinti rája
A főkapitányuri kegy.
Még is, ha az esetet nézzük
Mellettük is szól a dolog:
Jobb ha egymást agyabugyalják
A tisztelt rendőrbiztosok.

—ért.

MINDENFÉLE.

— Április 12.

— **Drágább lesz a cukor.** Nem tartott soká az olcsó cukor felett az örömmünk. A cukorbárók nemrég elhatározták, hogy a cukor árát méterhátszánként 3 koronával emelik. Sajnálatra méltó, tán milliomos cukorkagyárosok valósintéleg koldusbokra jutottak volna, ha tovább is ilyen olcsón adták volna a cukrot. Ennélfogva a kereskedők, ha cukorkészletük elfogy, a cukor kilóját 2—3 fillérrel emelni fogják.

— **Népoktatási mizeriák Kolozsvárt.** Eljlesztő képét tárja fel a statisztika, a népoktatás körüli mizeriáknak.

Kolozsvárt van tanköteles — 10353

Ebből nem jár iskolába — 3823

Az iskolába nem járók közül:

Református vallású — 3778

Református gyerek nem jár iskolába — 1442

Pedig a kolozsvári ev. ref. iskolák egy tul vannak zsufolva, hogy egy-egy osztályban 120—130 gyerek szorong, 30—40 gyereknek az iskolában nem jut ülőhely.

Lábónállva szoronganak órákon át összezsufolva, a régi szűk tanszobokban.

A ref. egyház évről-évre tulfeszített erővel dolgozik, de eredményt felmutatni nem tud. A tanítók ügyszeretettel 10—20—30—40 év óta tanítanak.

Fizetésük silány 400 frt és 200 frt pótleték.

Ennek dacára, a roppant anyaggal is eredményt tudnak felmutatni azzal a tömeggel, a mit karjaikkal átöllehetnek.

Nagy része kiszorult az iskolákból.

Csaknem negyezer gyereket nevel fel Kolozsvár minden iskolázás nélkül.

Ezek felnőnek, hogy az utcái csöcselékét szaporítsák, hogy felesküdjének a piros zászlónak!

Az állam csak fél intézkedést tesz most is, a községi iskolák államosításával. A négy állami iskolában lesz 24 tanterem.

Ebből azonban 18 lesz új. Ez befogad 1280 növendéket, ha a törvényes, 60 létszámot vesszük.

Ezt ha levonjuk az iskolába nem járók létszámából még mindig maradni fog iskola körül 2543.

Kétezeröttszáznegyvenhárom gyerek még mindig iskolázatlan utcagyerekek lesz.

Kérjük, követeljük a kormánytól, hogy ne csak ágyukra, ne csak civilizista felemelésre szavazzon meg milliókat. Első sorban a néposztályra terjessze ki a gondját. Erre áldozzon.

Egyebet most félre kell tenni.

Első az iskola.

Vagy néptörzs vagyunk, vagy nem vagyunk.

Ha urai vagyunk a magunk ügyének, azt felkell karolni.

Kolozsvár 55 ezer lakosa, egyenes adó, valamint ital, dohány, hus, kávé, cukor, petroleum, só és más cikkek közvetett adója czímen rengeteg összeggel járul évente az államháztartás jövedelméhez.

Ebből a pénzből fedezni kell a népoktatás költségeit abban a mértékben, amint azt a szükség megkívánja s olyan kiterjesztésben, a mint azt a törvény előírja.

— **Athletik klub gyűlése.** A kolozsvári Athletik Club versenyzőbizottsága tegnap este gyűlést tartott dr. Széchy Akos elnöke alatt. A gyűlésen jelen voltak Dávid Endre, Kankovszky alelnökök, László és Varga művezetők, a titkár, pénztárnok és a bizottság igen számos tagja.

A gyűlés elhatározta, hogy házi viadalt május 7-én tartja meg.

A viadalon részt vesz a dési tornász klub is.

A klub e házi viadalon klub érem és tiszt. dijakból álló versenydíjakat fog kifizetni a versenypontokra.

Megbeszélést a viselendő dress színét alakítja. A gyűlésen több egyesületi ügyet intéztek el.

— **Helyleigazítás.** Az Ellenzék ápr. 8-iki számában a villamos bizottság tagjai közt Fényes Lajos máv. mérnök urat a máv. világitási osztály vezetőjének mondtuk. Fényes ur arról értesít, hogy a máv.-nak világitási osztálya egyáltalában nincsen és hogy ő nem osztály vezető.

— **Tisztviselők ünneplése.** Nemrégiben mi is megírtuk, hogy Szentiványi Miklós, Háromszékvármegye kiváló alispánja királyi táncososi czímet nyert, dr. Antal Mihály főorvosnak pedig a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozták. E kitüntetések alkalmából a vármegye közönsége ünnepi lakomát rendezett vasárnap este tiszteletükre. Gróf Haller János főispán méltatta toasztjában a két kitüntetett tisztviselő bokrós érdemeit, a mit a lakomán résztvett nagyszámú közönség szívből jövő éljenzéssel honorált.

— **Férfi készítő cipész.** Kenderesen egy odaváló cipészemester czegetálójának megmosolyogni való tartalmát küldték be szerkesztőségünknek, a mit közölni érdemesnek találtunk:

FARKAS LAJOS
férfi készítő és női fess lábbeli
cipész mester.

— **A kolozsvári nemzeti színház sorsa.** Teljes szélséden uralkodik a kolozsvári nemzeti színház építésének kérdése körül. Helmer és Felner osztrák urak a magyarok fölött kivított győzelmi babérain pihennek. Tisza miniszterelnök atyai jósgától sugárzó örömmel pisztál felük. Azt gondolja ti vagytok az én szerelmes fiam, a kibek nekem kedvem telik. Felner-Helmer osztrák

urak terveit a kolozsvári szakértők sem remélik, hogy egy hónapon belül lekuldjék. Akkor aztán lőhalálában ki hirdetik az árjelést az építésre és a munkához júliusban állítólag hozzát is kezdnek.

Egy-egy fellebbezés 20—30 kolozsvári kurucz által aláírva még mindig repül a városház íktatójába. Vasárnap is aláírtak a kolozsvári gazdák egyet s még foly az aláírás.

Ez egy-egy tövis, abba az osztrák koszoruba, a melyet Tisza a kolozsvári színházért Felnerrel saját feje köré fonat.

Nagyobb haszna nincs, de annyi van, hogy megmutatják polgártársaik, hogy nem tükrik azok nélkül a szégyent, hogy nekik osztrák tervezőn színházat, mikor magyar építőművészek minden anyagi haszon nélkül készek küzdeni a diadalért.

Ha lejönnék az építési tervek, lesz egy kis kavarodás Kolozsvárt. Az építési engedély megadását a törvényhatósági közgyűlés tekintélyes száma ellenozni fogja.

— **Szt. Antal felavató est.** A legközelebbi Szt. Antal felavató est csütörtökön h. hó 14-én este 6 órakor fog megtartatni a rom. kath. főgymnasium dísztermében. Felolvasni fog Heinrich Józsa urulgy a tanítónőképző intézet igazgatója „A bajok bekés elűzése” címűről: Finta Ilona a tanítónőképző intézet növendéke és Nalácz István joghallgató egy-egy költeményt fognak elszavalni, — a Mária énekkar pedig négy válassos éneket fog előadni. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök megjelését ezen felavató estén biztos kiállításba helyezte.

— **Papválasztás.** S. Szt.-Györgyről írják: A sepsiszentgyörgyi ev. ref. papválasztás ügyében széles körben megindult a mozgalom.

A szombaton tartott egyházkeblitánás tárgyalta dr. Bartók György ref. püspök erre vonatkozó rendeletét és a vizsgálat megejtésére egy bizottságot küldött ki. Ennek a bizottságnak lesz feladata, hogy a kitépett jegyzőkönyvlapok tettesét kiderítse.

A bizottság egyhangulag Szécsy Ferencz felvinczi ev. ref. lelkész, volt theologiai tanár személyében állapodott meg, s mint a sepsiszentgyörgyi papságra legalkalmasabb lelképástort ajánlotta a presbiteriumnak megválasztásra. A választás április 16-án lesz.

— **Hymen-hírek.** Török István dr. ev. ref. kollegiumi igazgató és felesége, Rauch Teréz örömmel tudatják, hogy Anna lányuk f. év április 23-án d. e. 11 órakor az anyakönyvvezető előtt törtéendő házasságkötés után tartja esküvőjét Lengyel Endre hajduánási ev. ref. tanárral a farkas-utcái ev. ref. templomban.

Fiedler Ilonka kisasszonyt eljegyezte e hó 7-én Krézsek Vilmos okleveles műkértész és pomologus.

— **Verekedés a rendőrségen.** Lapunk más helyén tárgyaljuk a rendőrség szombat esti verekedését. Annyi benne a humoros, hogy önként kínálkozott a lanton való kipengetésre, ami meg történet szerencsésen. A dolgot azért kell megvilágítani — mert ma délen hangzott el az eset finalja. Ugyanis Wéber László, kit elbocsátottak hivatalából bement a rendőrségre s kard nem lévén oldalán botjával. (Azzal a bizonyos bottal, melylyel a Rendőrség a tolvajok nyomát ütni szokta.) Végezte el azt, amit Kallos rendőrbiztosnak szánt. A mentők kivonultak és bekötötték a megbotozott rendőrbiztost.

— **Három hónapi fogság — egy csókért.** Pétervárról jelentik: A 19-ik kerület békebírója előtt egy tízenvölcz esztendő utcaesepő fia, Trikin Mihály azzal a váddal ült a vádlottak padján, hogy egy magasrangu fiatal hölgyet, aki a Newski-prospekten férje oldalán sétált, erőszakkal megcsókolt. A vádlott azzal a védekezéssel, hogy részeg volt sirva könyörgött bocsánatért. A bírő azonban hajthatatlan volt és három hónapi fogságra ítélte a csókoló bűnöst.

— **Egy székelylegység pusztulása.** Virázgó székelylegység pusztulásáról kapunk hírt. Gyergyó-Szárhegy községnek tegnapelőtt legett nagyrézse s koldusbokra jutott számos derék székelyleg családja. Nehány óra alatt 160 épület hamvadt el, minden holmival, takarmánnyal, élelemmel és házi állattal egyetemben. A tüzet magukra hagyott gyermekek okozták, a kik gyújtóval játszadoztak egy szalmakazal mellett. Délután 3 órakor támadt a tűz s néhány perc már hat helyen égett a község, mert a dühöngő szél összehordta az üszköt.

Legelsőbb a gyergyóditrói tűzoltók érkeztek meg segítségül, akiknek főparancsnoka, dr. Szathmáry István olyan ügyességgel és buzgalommal vezette az oltást, hogy ahol a ditrói tűzoltóság egyszer megvetette a lábát, ott a tűz tovább nem terjedt.

A ditrói tűzoltóságnak és lelkes parancsnokának köszönheti Szárhegy nagyközség, hogy teljesen porrá nem égett. Később még az összes szomszédos községek tűzoltósága is megjelent s együttes erővel legyűrte a tüzet. A hajléktalanokat ideiglenesen a szárhegyi ferenczrendiek fogadták be kolostorukba.

— **A czukrászsegédek sztrájkja.** Budapestről írják: Vasárnap óta az összes czukrászüzletek zárva vannak. A czukrászsegédek ugyanis szombaton hatvan műhelyben mintegy 320-an beszüntették a munkát. A sztrájkjánya a városligeti Hermina-kerben van, ahol nagy bizakodással vannak győzelmi iránt. Bécsből és Párisból az ottani szaktársak táviratban ígérték meg anyagi támogatásukat. A sztrájkolónak sok pénzük van. Minden nőtlen sztrájkoló egy korona és minden nő egy korona 60 fillér segélyt kap naponta. Azonkívül is folyton érkeznek az adományok a nagyközség részéről. A sztrájkot akár egy esztendeig is kibírják.

— **Nagy csata.** Londonból sürgönyzik: A Daily Mail értesülése szerint a Yalu folyó mellett nagy csata volt. Az orosz seregnek két vasúti vonalon szállították Mukdenbe és innen Karbinba. Port-Arthur körül csütörtök óta tifusz dühög; Nincsvang keleti részét, a hol a japánok partra akartak szállni, elárasztotta a tenger vize és az egész vidék járhatatlan.

— **Mozgalom az olasz bor ellen.** A magyarországi borkereskedők és borte-

mek országos szövetségének választmánya szombaton Budapesten ülést tartott, a melyben elhatározták, hogy az olasz bor számára tervezett kedvezmények ellen országos mozgalmat indítanak s azon lesznek, hogy a magyar bortelemelés érdekei mellett a közvélemény imponzás erővel megnyilatkozzék.

— **Elvesztett egy acél női kékításka** 120 korona tartalommal ma délen Sétatér-utczától Monostor-ut 25-ik számú házba, kerekít a becsületos megtaláló azt Monostor-ut 24-dik számú ház házmesterénél beadni, hol illő jutalomban részesül. 330. 1—1.

— **Csák Máté vára.** A regényes Vág-völgy legszebb gyöngye az a rom, a mely Csák Máté egykor hatalmas várának maradványa. Itt uralkodott, innét tartotta téken a Felvidék nagy részét ez a dacos oligarcha. A régi, harcziás időkben erős végvára volt ez a magyarságnak, most már csak a romja van meg rég elmúlt dicsőség emlékeként. Mint Trencsénből táviratkozzák, Csák Máté egykor hatalmas várának ottani romjait d' Harcourt Ifigénia grófné a festői romokhoz tartozó 37 hold legelővel és 8 hold szántófölddel együtt Trencsén városának ajándékozta. Remélhető, hogy a romantikus Vág-völgynek ezt a díszét a város gondozni fogja, különösen pedig kívánatos, hogy a várom gyepes udvarán most szerte-szét heverő faragott és feliratos kövek tetővel védett helyiségbe jussanak, s a romok látogatók részére megközelíthetők legyenek.

— **Keresetlik** gyümölcsözet megvételre. Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában.

Gyászrovat.

Simonffy István gépgyáros polgártársunkat sulyos csapás érte. Fia Pista folyó hó 11-én d. u. 4 órakor 29 éves korában, házassága első évfordulása napján meghalt. Temetése holnap lesz d. u. félő órakor Kövespad-utca 15. sz. alól.

Szerkesztőségi üzenet.

„Őszi róza.” Meghatottság nélkül nem tudtuk végig olvasni sorait. Bizony nemcsak könyvekben vannak regények, de sulyosabbak és megindítóbbak azok, melyek az élet utján játszódnak le. Mi nem vagyunk atyáskodók a bánatával szemben, az egész történetet az ön sorából ismerjük, melyeket azért irt nekünk, hogy valakinek a világban kibeszélje a kibeszélhetetlent. Köszönjük ezt a bizalmat és szolgáljon csekély ellenszolgáltatásul tanácsunk, melylyel mi enyhíteni óhajtanánk Önnek, bánatos „őszi róza” a verőgőseit. Felejtse el azt az embert. Itt kezdjük. Felejtse el egészen. Nem önhöz való, soha meg nem értik egymást. Később még busabb lenne a családja. Ön olyan fiatal és oly nagy a világ. Akad ott még férfi, aki érdemes arra a sok torróságra, ami az ön szívében van.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönglevelei.

Pártértekezlet.

Budapest, ápr. 12.

A Kossuth-párt ma este 6 órakor tart értekezletet, melyen a még mindig beteg Kossuth Ferencz helyett Thaly Kálmán fog elnökölni. Az értekezlet első sorban, a miniszterelnök által a mai ülésben kifejtendő munkaprogrammal fog foglalkozni és jelezni fogja álláspontját, ugy az 1899. tvcziktől való eltérés, mint a kiegyezésnek a 14. §. alapján való megkövetésére vonatkozólag.

A költségvetési exposé.

Budapest, ápr. 12.

Lukács László pénzügyminiszter, mint értesülünk, a képviselőház szerdai ülésében fogja beterjeszteni a költségvetés, hosszabb exposé kíséretében, melyben számszerű áttekintést fog nyújtani az államháztartás jelenlegi helyzetéről, teljes képét adva az ex-lex állapot folytán elmaradt jövedelmekről, egyuttal pedig nyilatkozni fog az adóreform kérdésében — melyre nézve az előmunkálatok majdnem egészen befejezésökhöz jutottak.

Az új párt szervezkedése.

Budapest, ápr. 12.

Az új párt intéző-bizottsága serényen folytatja a szervezkedés munkáját. Legelől jár maga a pártvezér, Bánffy Dezső báró, ki majdnem naponként ellátogat a körhelyiségbe és a napról-napra felhalmozódó bejelentésekre és kérdézősködésekre maga mondja tollba az elintézt. A vidékre küldött körlevelek folytán ugyanis annyi bejelentés érkezett, hogy az intéző-bizottság a vidéki szervezeket létesítésére máris a siker kilátásával kezdheti meg az akciózt. Az új párt még e hó folyamán több helyütt fog szervező gyűlést tartani, hogy zászlóját kibontsa.

Az olasz borvám ellen.

Gyöngyös, ápr. 12.

Gyöngyösön tegnapi népgyűlést tartottak az olasz borvám ügyében. A népgyűlés a dr. Diczeny főügyész által benyújtott határozati javaslatot elfo-

gadta s elhatározta, hogy a kormányhoz küldöttséget meneszt.

A tagosítás és a ruthének.

Budapest, ápr. 12.

Mármárosgyőztről írják: Középpapa községben a törvényszék rendelte folytán már két éve végzik a mérnökök az új tagosítást, vagyis az urbéri erdőlegelő közösség megszüntetését, illetve azoknak egyes tulajdonosok szerinti elkülönítését. A munkálatokkal mostanában készültek el és az elkészített tervekhez való hozzájárulását az ügyesség, vagyis a kincstárnak mint földesurak jogi képviselője már kilátásba is helyezte.

A község lakóssága, a mely csaknem mind ruthénékből áll, a munkálatok elkészítése alatt is már több ízben zugulódott és megtagadta az engedelmességet, mikor pedig a térképek teljesen elkészültek, az ingerültség tetőpontra hágott. Akadtak ugyanis bujtatók, a kik elhitették a ruthén néppel, hogy a térképeket azért készítették, hogy nagyobb ardtól röhassanak ki rájuk.

Működésük nem volt eredménytelen, mert másnap virradóra a nép megrohanta a mérnökök irodáit, a nagy vasszekrényt, a melyben az összes iratok, könyvek és térképek voltak, a templom udvarára vitték és ott feltörve egész tartalmát elégették. A mérnökök, kiknek két esztendei munkájuk pusztult el, jelentést tettek a hatóságnál, mire most a csendőrség szállta meg a községet, hogy a tetteseket kinyomozzák. Erre azonban aligha fog vezetni, mert a nép összetart és fogadást tettek a titoktartásra.

A görög keleti zsinatok egybehívása.

Budapest, ápr. 12.

Metiaszu János nagyszabeni érsek metropolita, Pope Miklós karánsebesi és Pap J. János aradi román püspökök e hó 17-ikére vasárnapra hívták össze az eparchialis sinodust. Az egyházi zsinatok a püspökök székelyeiben Nagyszabeben, Karánsebesen és Aradon lesznek megtartva és rendesen egy-egy hetet vesznek igénybe. Felül vizsgálják az egyházmegyei consistoriumok, egyházi, iskolai és gazdasági tanács évi ügykezelését, továbbá a zárszámadásokat és megállapítják a jövő évi költségvetéseket. Az összehívott zsinatok közül az aradi előreláthatóan bővelkedni fog a viharos jelentekben. A Mangra ellenesek ugyanis követelni fogják, hogy a zsinat, a temesvári marasztaló ítélet miatt Mangra Vazult távolítsa el a nagyváradi püspöki helynöki székéből, amelyet szerintök az ítélet után nem tölthet be anélkül, hogy ezzel a magyar görög keleti egyház tekintélyén csorba ne essék.

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 12.

A husvéti szünet után ma tartotta első ülését a t. Ház.

Perczel elnök bejelentette gróf Károlyi Tibor és Bónis István halálát. Bemutatta Spaun tengerenagy meghívóját az Ezrherog Elizabeth czimű hajó vízrebocsátási ünnepélyére.

Madarász József kifogásolja, hogy a hajónak csak német ne.e van.

Polonyi Géza szólalt fel ezután a székelyleg tagosítással foglalkozva.

Tisza kijelenti, hogy a székelyleg tagosítási törvényszervezet már elkészült. Egyben tudatja, hogy a választási reformot 1905-re megakarja csinálni, hogy 1906-ban már azon alapon történjen a választás.

Munkaprogrammul ajánlja, hogy holnapután tárgyalja a Ház a megyei tisztviselők fizetésére vonatkozó javaslatot.

Azután az anyakönyvi javaslatot.

A civillistát és a beruházási javaslatot.

Időközben pedig a pénzügyi bizottság tárgyalja a budgettet.

253 9-10

Értesitem

a légszuszogóasztó közönséget, hogy az ipartörvény értelmében, mint szak-képzett, vizsgázott, iparendélyvel bíró légszuszogóasztó szerelő a légszuszogóasztó a lámpákig úgy a vezetékek, valamint a felszerelések elkészítésére — **jogosítva** vagyok.

A leggondosabb kivitelben teljesítek minden e szakba vágó munkát, olcsón és — **teljes felelősség mellett!**

STRECK JÓZSEF
légszuszogóasztó szerelő.

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában

u. p. Koneza még kaphatók

leszállított áron

Francia perje, Csomós ebir

fűmagvak.

Cserhádi tanártól meghonosított

óvári takarékpénztár

melyet a magyaróvári szarvasmarha-tenyésztő egyesület parasztagjai 3 év óta 600 holdon felült területen termelnek drassói magból bőségesen és eltarthatósággal. — Koránérő, fehér, hízó, 55 kg. súlyú k-holdanként 10 év óta 9-15 mm. termelt.

duppani zab, lóbab, pernai lenmag, székelytengeri, korai, királyné tengeri, legbővebben termő.

1902. Budapest 2. díj; 1903. szeptember Kolozsvár gyűlési teherért és 3 éves bikakért 2. díj. Ezen gyorsan fejlődő, edzett, hatalmas csoportu 2-3 éves

magyar bikakból

állandó készlet, árak 500-1500 kor. Utolsó eladás 1600 K. bika.

KIVÉTELES ÁRAK!

3000 vég tavaszi és nyári divatszövet 120 és 140 centim. széles

65 krtól 3 frt. 25 krig.

15000 vég mosó áru különböző minőség 24 krtól 1 frt. 20 krig. csak e hó végéig adatnak el eme kivételes árakon.

Ezen áruk dus választékban kiskataimban vannak közszemlére ki téve, s kérem a hölgyeket ezek szíves megtekintésére.

A vidéki hölgyek 5 fillérért megtekinthetik ezen kiváló olcsóságokat, mert ha egy 5 filléres levelezőlapra kéri mintagyűjteményemet, ugyazt ingyenesbérmentve küldöm el.

WEINER MÁTYÁS női divat áruhaza, Budapest, Andrassy-ut 33 szám. 396 1-4

MATUTSEK JÓZSEF

143 10 férfi-, női- és gyermek-csipesz üzlete Kolozsvár, Fővárosi Státus-palota 3 sz.

Ajánlja dúsán ellátott általán legjobbnak elismert

Czipő-raktárát a helyi és vidéki t. közönségnek. Megrendelések beküldött mértek vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból a divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

255 1-3

Nagyobb tagosított birtok kerestetik

1905. év tavaszára huzamosabb időre — **haszonbérbe.**

Megkeresések intézendők:

Lázár Károly
nagybérő — Vajda-Kamarás,
u. p. Mocs címre.

A „Kaiser“ hajók:

Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú, Kronprinz Wilhelm 202 méter hosszú, Kaiser Wilhelm der Grosse, 198 mtr. hosszú, Kaiserin Maria Terezia, 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni hat-hét nap alatt: **Bremenből — New-Yorkba.**

„Kaiser“-hajóval 140 koronáért, Postahajóval 120 „ Indulás keddi napon.

Ezen „Kaiser“ hajók csakisak Bremenből indulnak. A ki „Kaiser“ hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt beittani senkinek nem áll jogában. Már otthon határozza el magát mindenki, hogy mely irányt fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja magát senki által lebeszélni vagy félrevezetni. Mindenkinek szabad akarataiban áll arra utazni, a merre akar. Hajón való helyről azonban előre kell gondoskodni és annak biztosítására jöelöre és címre — 20 korona előleget beküldeni:

Missler F. Bremen, — Bahnhofstrasse 30.
— Bankház és közlekedési vállalat. —
206 9-16

279 7-10

=FONTOS!=

Osztálysorsjegy tulajdonosok figyelmébe!

Lukács Vilmos főelárúító kiadásában megjelenő napi **gyorsnyereményjegyzék**, mely a magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték összes kisorsolt számait tartalmazza, a

márczius 23-tól április 20-ig tartó

főhúzás alatt nálam kapható.

Mindenki, ki a következő XIV-ik sorsjátékra nálam osztálysorsjegyet vásárol, ilyen listát a főhúzás tartama alatt már most **naponta ingyen kap.**

Ajánlok egyidejűleg Osztálysorsjegyeket

LUKÁCS VILMOS budapesti bankházából

a következő XIV-ik sorsjáték I. osztályára

1 nyolczadot á 1.50 k.	1 negyed á 3.— k.	1 felet á 6.— k.	1 egészet á 12.— k.
---------------------------	----------------------	---------------------	------------------------

GIBBON ALBERT

könyvkereskedő

Kolozsvár, Mátyás király-tér 15 sz.

Zsirai Mór

fehérnemű és kelengye áruhaza.

1212 41-x

kat, fehér és színes asztalneműeket, damast és froitir törülközőket, valódi színtartó Zephirek és Cretonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárusítom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel **Végkiárusítás!**

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy kész fehérnemű és vászon üzletemet a lehető legrövidebb idő alatt — **feloszlatom.** Raktáromon levő elismert legjobb minőségű áruk, **kész női és férfi fehérneműeket, Rumburgi, Irlandi, Creas és gyapott vásznakat, fehér és színes asztalneműeket, damast és froitir törülközőket, valódi színtartó Zephirek és Cretonokat.**

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárusítom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel **Végkiárusítás!**

ZSIRAI MÓR Mátyás király-tér 26. szám.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménytől többet fizettünk nagyra-becsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is **a legnagyobb nyereményt** és pedig:

a **605.000** kor. nagy jutalmat az 57080 sz. s.-jegyre,

a 100.000 K. főnyereményt a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 kor. főnyereményt 83061 sz. sorsj.-re
a 100.000 „ 52528 „	a 70.000 „ 81161 „
a 100.000 „ 94780 „	a 70.000 „ 5498 „
a 90.000 „ 109780 „	a 60.000 „ 51613 „
a 90.000 „ 83610 „	a 60.000 „ 76347 „
a 90.000 „ 92787 „	a 50.000 „ 4036 „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánlok ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereményt jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 koronát.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2

30.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb

összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

egy nyolczad $\frac{1}{8}$ frt	— 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed $\frac{1}{4}$ „	1.50 „ 3.— „
egy fél $\frac{1}{2}$ „	3.— „ 6.— „
egy egész $\frac{1}{1}$ „	6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz előzetes beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. április hó 17-ig

TÖRÖK A. és TSA

bankháza BUDAPEST.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főüzlet: VI. Teréz-körút 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körút 4/a.

2. Múzeum-Körút 11/a.

3. Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlévél levágandó. TÖRÖK A. ES TARSA bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos terv-zettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { **utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bőlyegeken).** } A nem tetsző törölendő.

Pontos cím: